

**Literatura Comparada: Problemes i Mètodes**

Codi: 42315

Crèdits: 10

| Titulació                                                   | Tipus | Curs | Semestre |
|-------------------------------------------------------------|-------|------|----------|
| 4313178 Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals | OB    | 0    | 2        |

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

**Professor/a de contacte**

Nom: María José Vega Ramos

Correu electrònic: MariaJose.Vega@uab.cat

**Equip docent extern a la UAB**

Cesc Esteve

Jimena Gamba

Marcela Londoño Rendón

Maria Mar García López

Neus Rotger

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

**Prerequisits**

Los requeridos para ingresar en el máster

**Objectius**

- 1) presentar la historia de la literatura comparada como disciplina académica
- 2) exponer una selección representativa de escuelas, tendencias, y problemas teóricos y metodológicos de la disciplina
- 3) mejorar la capacidad analítica y crítica de los estudiantes

**Competències**

- Analitzar com s'ha constituït la tradició literària i quins processos literaris i culturals han tingut un paper rellevant.
- Analitzar els processos històrics de teoria de la literatura i la literatura comparada a partir dels canvis de paradigma.
- Aplicar els diferents models teòrics i genèrics a l'anàlisi i la interpretació de textos.
- Avaluar les aplicacions actuals de la literatura comparada a partir dels processos històrics que ha seguit.
- Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
- Organitzar, planificar i gestionar projectes.
- Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.

- Realitzar aportacions creatives i originals en l'estudi comparativista dels textos literaris i culturals.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els conceptes de tradició i canón, des de perspectives diverses.
2. Aplicar els principis i els mètodes propis de les corrents del comparatisme contemporani a l'anàlisi comparat de textos europeus i d'altres formes de representació artística.
3. Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
4. Identificar i analitzar els models epistemològics dels comparatisme contemporani i la seva vinculació amb altres disciplines (història del llibre, història de les mentalitats, filologies modernes i clàssiques, teoria literària, altres disciplines comparades, etc.) i amb la història política d'Occident.
5. Incorporar l'enfocament comparatiu a l'estudi de casos i establir relacions interartístiques.
6. Organitzar, planificar i gestionar projectes.
7. Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.
8. Reconèixer i analitzar críticament, i des de posicions fonamentades teòricament, manifestacions anàlogues.
9. Utilitzar fonts documentals i d'arxiu.

## Continguts

- T1. Programa e introducción al módulo - Breve historia de la Literatura Comparada y principales corrientes
- T2. Tematología: definiciones y problemas. La nostalgia del hielo: literatura de la Antártida
- T3. Els estudis d'imagologia. L'home de l'oest
- T4. Literatura y otras artes: problemas y métodos. Orfeo en literatura, música y cine
- T5. Genología: el estudio de los géneros. La tragedia
- T6. Teorías de la intertextualidad. Orlando furioso
- T7. Poéticas del disenso

## Metodologia

Metodología general: estudio de casos. El objetivo del curso es presentar una selección de los desarrollos más significativos de la Literatura Comparada en el siglo XX. No pretende sistematizar la trayectoria de la disciplina, sino examinar, mediante el análisis profundo de sus corrientes más emblemáticas, los problemas a los que se ha enfrentado a lo largo de su historia y las respuestas que ha desarrollado cada una de sus vertientes.

Clases presenciales: cada profesor aplicará la metodología más apropiada para el contenido del seminario. La metodología incluye siempre la exposición de los conceptos fundamentales, para proporcionar al alumno los instrumentos básicos de análisis e interpretación.

Tutorías: sirven para orientar al alumno en relación con los trabajos de módulo y, si es necesario, en relación con su investigación en general.

Lectura de textos: la lectura autónoma de fuentes secundarias constituye una parte imprescindible de la metodología del módulo; sus objetivos son, al margen de la adquisición del conocimiento y de los conceptos esenciales de las diferentes corrientes de la LC, fomentar las capacidades analíticas y críticas del alumno.

**Nota:** es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Activitats formatives

| Títol                   | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides        |       |      |                          |
| Seminarios presenciales | 50    | 2    | 1, 2, 4, 5, 8            |
| Tipus: Supervisades     |       |      |                          |
| Tutorías                | 5     | 0,2  | 3, 6, 7, 8, 9            |
| Tipus: Autònomes        |       |      |                          |
| Lectura de textos       | 75    | 3    | 1, 2, 4, 5, 8, 9         |

## Avaluació

Per poder ser avaluat, l'estudiant haurà d'elaborar 3 exercicis escrits (ressenyes, treballs o articles de revisió) d'estudis de LC, per a un professor de la seva elecció (2-3 professors diferents). Cada professor responsable de la lliçó proporcionarà una llista breu de lectures.

Extensió de l'exercici: 8 pàgines (1 pàgina - 430 paraules o 2700 caràcters amb espais).

En la correcció dels exercicis es valorarà la capacitat d'exposar de manera clara, ordenada i pertinent les principals idees de el text ressenyat; de relacionar de forma raonada i documentada els temes i problemes exposats en l'obra amb altres idees, discursos i obres; d'analitzar de manera ponderada i crítica els punts forts i les eventuais omissions o mancances de l'estudi analitzat.

Es valorarà també l'aspecte formal de el text lliurat, d'acord amb els criteris de la correcció gramatical i ortogràfica i d'ús convencional d'escriptura acadèmica (cites, ús de bibliografia, notes a peu de pàgina, etc.).

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge  |
|--------------------------------------|-----|-------|------|---------------------------|
| Preparación trabajo final del módulo | 70% | 120   | 4,8  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |

## Bibliografia

Auerbach, Erich, *Mimesis: la representación de la realidad en la literatura occidental*, México: F.C.E., 1975.

Curtius, E.R., *Literatura europea y Edad Media latina*, Fondo de Cultura Económica, México, 1955.

Blumenberg, Hans, *Trabajo sobre el mito*, Barcelona: Paidós, cop. 2003.

- Eliade, Mircea, *Aspectos del mito*, Barcelona: Paidós, 2000.
- Lévi-Strauss, Claude, *Mito y significado*, Madrid: Alianza, D.L. 1987.
- Bakhtin, Mikhail, *La cultura popular en la Edad Media y en el Renacimiento*, Madrid: Alianza, D.L. 1987.
- Bakhtin, Mikhail, *Problemas de la poética de Dostoievski*. Fondo de Cultura Económica, 2003.
- Greene, Thomas M., *The Light in Troy. Imitation and Discovery in Renaissance Poetry*. New Haven and London: Yale University Press, 1982.
- Barthes, Roland, «La mort de l'auteur», en *Manteia*, 5 (1968), págs. 12-17 (existen varias traducciones al castellano).
- Bernas, Steven, *Archéologie et évolution de la notion d'auteur*, París, L'Harmattan, 2001.
- Burke, S., *The Death and Return of the Author: Criticism and Subjectivity in Barthes, Foucault and Derrida*, Edimburgo, Edinburgh University Press, 1992.
- Cherchi, Paolo, *Polimatia di riuso. Mezzo secolo di plagio (1539-1589)*, Roma, Bulzoni, 1998.
- Constable, G. 1983. «Forgery and Plagiarism in the Middle Ages», *Archiv für Diplomatik, Schriftgeschichte*, 29 (1983), págs.1-41.
- Foucault, Michel, «Qué es un autor», en *Entre filosofía y literatura*, Barcelona, Paidós, 1999, págs. 329-360.
- Genette, Gérard, *Palimpsestes: la littérature au second degré*, París: Éditions du Seuil, 1982 (edición en castellano: *Palimpsestos: la Literatura en segundo grado*, Madrid, Taurus, 1989)
- Gigliucci, Roberto, eds., *Furto e plagio nella letteratura del Classicismo*, Roma, Bulzoni, 1998.
- Goldstein, P., *Copyright's Highway: From Gutenberg to the Celestial Highway*, New York, 1994.
- Green, S. P., «Plagiarism, Norms, and the Limits of Theft Law: Some Observations on the Use of Criminal Sanctions in Enforcing Intellectual Property Rights», *Hastings Law Journal* 54 (2002), págs. 167-242.
- Hall, B. (ed.), *Borrowed Feathers: Plagiarism and the Limits of Imitation in Early Modern Europe*, Oslo, 2008.
- Howard, R. M., *Standing in the Shadow of Giants: Plagiarists, Authors, Collaborators*, Stamford, CT, 1999.
- Indart, Maurel, ed., *Le plagiat littéraire*, Tours, Universidad François Rabelais, 2002.
- Kewes, P., *Authorship and Appropriation: Writing for the Stage in England, 1660-1710*, 1998, Oxford.
- Kewes, Paulina, ed., *Plagiarism in Early Modern England*, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2003.
- Kris, E., y Otto Kurz, *La leyenda del artista*, Madrid: Cátedra, 1982.
- Lefevere, André, *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*
- Lindey, A., *Plagiarism and Originality*, New York, 1952.
- Long, P. O., *Openness, Secrecy, Authorship: Technical Arts and the Culture of Knowledge from Antiquity to the Renaissance*, Baltimore, MD., 2001.
- López García, Diego, *Ensayo sobre la muerte del autor*, Madrid, Júcar, 1993.
- Macfarlane, R., *Original Copy: Plagiarism and Originality in Nineteenth-Century Literature*. Oxford, 2007.
- Mallon, T., *Stolen Words: Forays into the Origins and Ravages of Plagiarism*, New York, 1998.

- McGill, Scott, *Plagiarism in Latin Literature*, Cambridge, Cambridge University Press, 2012.
- Meltzer, F., *Hot Property: The Stakes and Claims of Literary Originality*, Chicago, IL. 1994
- Perromat Augustín, Kevin, *El plagio en las literaturas hispánicas: historia, teoría y práctica*, tesis doctoral de la Universidad «Sorbonne» de París leída en 2010.
- Posner, R. A. *The Little Book of Plagiarism*. New York, 2007.
- Roger, Chartier, «La invención del autor» en *Entre poder y placer: cultura escrita y literatura en la Edad Moderna*, Madrid, Cátedra, 2000, págs. 89-105.
- Rosenthal, Laura J., *Playwrights and Plagiarists in Early Modern England: Gender, Authorship, Literary Property*, Ithaca, Cornell University Press, 1996.
- Ruiz Pérez, Pedro, *La rúbrica del poeta. La expresión de la autoconciencia poética de Boscán a Góngora*, Valladolid, Universidad, 2009.
- Saint-Amour, P. K., *The Copywrights: Intellectual Property and the Literary Imagination*, Ithaca, NY, 2003.
- St. Onge, K. R., *The Melancholy Anatomy of Plagiarism*, Lanham, MD, 1988.
- Vaidhyanathan, S., *Copyrights and Copywrongs: The Rise of Intellectual Property and How It Threatens Creativity*, Nueva York, 2001.
- White, Harold Ogden, *Plagiarism and Imitation during the English Renaissance*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1935.
- Moll, Nora, "Imágenes del 'otro'. La literatura y los estudios interculturales", a Armando Gnisci ed., *Introducción a la literatura comparada*, Barcelona, Crítica, 2002, 347-389.
- Pageux, Daniel-Henri, "Images", a D.-H. Pageux, *La littérature générale et comparée*, París, Armand Colin Éditeur, 1994, 59-76.
- Eagleton, Terry, *Dulce violencia. La idea de lo trágico*, Trotta, Madrid, 2011.
- Lesky, Albin, *La tragedia griega*, Acanalado, Barcelona, 2001.
- Menke, Christoph, *La actualidad de la tragedia*, Antonio Machado Libros, Madrid, 2008.
- Steiner, George, *La muerte de la tragedia*, Siruela, Madrid, 2001.
- Szondi, Peter, *Teoría del drama moderno. Tentativa sobre lo trágico*, Destino, Barcelona, 1994.
- Vernant, Jean-Pierre, *Mito y tragedia en la Grecia antigua*, Paidós, Barcelona, 2002.
- Boehmer, Elleke; Morton, Stephen (ed.). *Terror and the Postcolonial: a Concise Companion*. Wiley-Blackwell, 2010.
- Fanon, Frantz. *Les Damnés de la terre*. Maspero, 1961 [Los condenados de la tierra. México: FCE, 1971. Traducción J. Campos].
- Peau noire masques blancs*. Paris: Seuil, 1952 [Piel negra, máscaras blancas. Akal, 2009. Traducción Iria Álvarez et al.].
- Hardt, Michael & Negri, Antonio. *Empire*. Harvard University Press, 2000 [Imperio. Paidós, 2002. Traducción de Alcira Bixio].
- Multitude. War and Democracy in the Age of Empire*. The Penguin Press, 2004 [Multitud : Guerra y democracia en la era del imperio. DeBosillo, 2006. Traducción de Juan Antonio Bravo].

Kaplan, A.E. (ed.). *Trauma Culture: the Politics of Terror and Loss in Media and Literature*. Rutgers University Press, 2005.

LaCapra, Dominique. *Writing History, Writing Trauma*. John Hopkins University, 2001 [*Escribir la historia, escribir el trauma*. Nueva Visión, 2005. Traducción de Elena Marengo].

Lazarus, Neil (dir.). *The Cambridge Companion t*

## **Programari**

Teams